XIII. évfolyam Budapest. 33. szám. Hétfő, 1879. február 3.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

TÁVIRATOK.

Varsó, febr. 1. (Az „Egyetértés“ távirata.) A barátok klastromában itt titkos nyomda lett fölfedezve, mely alkalommal tizenöt személy elfogatott. Az orosz kormány azt hiszi, hogy föltalálta nyomát a titkos nemzeti összeesküvésnek.

Nis, febr. 1. A nemzetgyülés egyhangulag fogadta el a kormányjavaslatot a zsidókra nézve alkalmazandó megszoritás megszüntetése tárgyában. Ezen változásra nézve még csak a nagy skupcsina szentesitése szükségeltetik. A skupcsina ülései ma fejeztettek be.

Bécs, febr. 2. A „Montagsrevue“ szerint a legutóbbi napokban Ausztria-Magyarország és Németország közt egy szerződés köttetett, melyben Ausztria-Magyarország a prágai béke ötödik czikke azon záradékáról mond le, mely szerint Északi Schleswig vissza engedése egy plebiscitum tóltétetik függővé.

Páris, febr. 2. (Az „Egyetértés“ távirata) Grévy megválasztatása, mint a franczia köztársaság elnöke a nagyhatalmaknak notifikáltatott. Az első gratulácziót az angol királynő küldte, a másodikat Belgium királya.

Pétervár, febr. 2. (Az „Egyetértés“ távirata) Itteni jól értesült körökben azt hiszik, hogy Milán fejedelemnek alapos kilátása van a bolgár trónra jutni és hogy Ausztria-Magyarország ezen jelöltséget támogatni fogja.

Konstantinápoly, febr. 2. (Az „Egyetértés távirata.) A porta és Midhat pasa közt, mint hirlik, ujból komoly összekoczczanás tört ki, melynek következtében Midhat pasa mint syriai helytartó leköszönt volna.

Bécs, febr. 2. (Az „Egyetértés“ távirata.) Taafe a király által ide hivatván, mint jól értesült oldalról hirlik, az uj osztrák-kabinet alakításával fog megbizatni. Possingert nevezik mint jövendőbeli belügyi és Bazant-ot mint kereskedelmi minisztert. De Pretis és Chlumeczky a király előtt határozottan kijelentették, hogy nem fogadhatnak el tárczát.

Bécs, febr. 2. A mai „Wiener Zeitung“ közzé teszi a miniszteri rendeletet e hó elejéről bizonyos áruczikkeknek Muszkaországból való behozatali vagy kiviteli tilalmáról, az Asztrachánban uralkodó járvány alkalmából.

Budapest, február 2.

A függetlenségi kör február 3-án 5 órakor értekezletet tart.

Azországgyülésiszabadelvü-párt mai értekezletét Szontagh Pal elnök megnyitván, Pogány Károly az osztr. büntető perrendtartás 191. §-ának módositása iránt interpellátiót intéz az igazságügyminiszterhez.

Felvettetvén a berlini szerződés kérdése, a ministerelnök, hivatkozva már tett nyilatkozatára, kijelenté, hogy mihelyt az osztrák birodalmi tanács mindkét házában véget ér e kérdés tárgyalása, maga fogja e szerződésre a ház figyelmét felhivni.

Simonyi Ernőnek a pestis tárgyában beadott inditványára nézve az értekezlet a miniszterelnök felszólalása után abban állapodott meg, hogy ezuttal határozat hozatalát szükségesnek nem tartja.

Kemény G. b. miniszter Boross Béninek a magyar borok tárgyában tett interpellácziójára adandó válaszát adván elő, az értekezlet azt tudomásul vette.

A függetlenségi pártnak az összeférhetlenségi törvény némely intézkedésének módositása iránt küldött izenetére nézve az értekezlet abban állapodik meg, hogy e tekintetben a kezdeményezést bevárja.

Ezután a Deák siremlék bizottság tagjaiban kijelöltettek: Bittó István, Baross Gábor, Csengery Antal, Gorove István, Kármán Lajos, Kovách László, Lipthay Béla b., Mihalovich Károly, Szitányi Bernát, Tisza Lajos.

A zárszámadási bizottságba Jakovics helyébe Kusevich Svetozár jelöltetett ki.

Ezzel az értekezlet esti 9 órakor véget ért.

Franczia ország baráti Angliában.

(Saját levelezőnktől.)

London, jan. 31

Nem akarom állitani, hogy még most is ninesenek emberek Angliában, kik Franczia ország boldogságát kaján szemmel tekintik, de merem állitani, hogy az ilyen irigyeknek száma oly csekély, hogy számba se jöhet. Igy tehát azt merem mondani, hogy az öröm a republikánus párt békés diadala felett nálunk általános. Valóban semmivel sem bizonyithatták volna be a francziák érettségöket a szabadságra anynyira, mint azzal, mi tegnap történt. Azt lehet tehát hinni, hogy a még hátralevő, eddig elintézetlen nehéz kérdéseken is épp oly szépen fognak átesni, mint a köztársaság elnöke lemondásán, egy uj elnök választásán és egy oly férfiunak a kamara élére állitásán, ki, noha birja a nemzet bizalmát, de más részről tömérdek ellenségben sem szenved szükséget.

Hogy a többség a két elnökjelölt — Grévy és Chanzy közt, kik mindketten ugyan egy párt tagjai — az elsőt választotta, igen bölcsen történt, először azért, mert egy polgári osztályhoz tartozó ember több biztosságot nyujt arra nézve, hogy az alkotmányt a maga épségében tartsa fenn, mint egy katona. Egy szerencsével viselt háboru ezt elragadhatja és valamint I. Napoleon, noha a forradalom gyermeke, ennek egyszersmind gyilkosává lett. Hogy Grévyt választották elnökül, azt csak is Gambettának köszönhetni, ki két republikánus pártot birt arra, hogy Grévyre szavazzon.

Egyébiránt Gambetta valamennyiek közt az az ember, ki ezen egész válságnál legtöbb dicsőséget aratott. Mérséklete, önzetlensége, önmegtagadása őt még Grévy felibe is emeli. De azon elégtétel is óriási, melyet magának szerzett. Azon mondata: „az elnöknek vagy alá kell magát vetni, vagy le kell mondania,“ fényesen valósult és pedig két izben: először 1877. év októberében, másodszor most. Akkor Mac-Mahonnak meg kellett válnia reactionárius környezetétől és szabadelvü republikánus kabinetet alakitani, most pedig, mivel czimboraságból nem engedhetett a kormány követeléseinek, le kellett köszönnie. Az első győzelem ép oly nagy volt, mint a másik. Ez utóbbi koronázta meg az elsőt, emez pedig alapul szolgált a másodiknak. Mig Broglie, Fourtou és Decazes voltak miniszterek, mindaddig Franczia ország tényleg nem volt köztársaság, hanem ideiglenes és inkább monarchiára, mint köztársaságra hajlo kormányzat. Az akkori viszonyok ugy állottak, az alkotmány oly ruganyos természetü volt, hogy az átmenet a köztársaságból monarchiává igen könnyü lett volna. Ezen korszakot a harcz korszakának lehetett nevezni és csak is az volt a szerencse, hogy a korona után oly sokan kapdostak. Ha Chambord kész feladni a fehér lobogót, neki legtöbb chance jai lettek volna. Azonban minden záradék becsusztatása daczára, mely az 1870-diki köztársaságot fenyegette, az első csinynyel és felbivással kudarczot vallott a monarchikus párt. Hasztalan volt Fourtou minden erőlködése, pedig Fourtou ügyes és erélyes ember volt. — Mindent elkövettek az első választásnál, hogy monarchikus többséget hozzanak a kamarába. Mi Angliában azt is tudjuk, hogy ezen czél keresztül vitelére német pénzzel is dolgoztak. A reactió azonban épp ugy sült fel, mint Bismarck herczeg. Mac Mahon végre mégis kénytelen volt engedni, bármi nehezen esett is ez neki.

Ezen első siker azonban tökéletes nem volt. Hátra voltak a szenatusi választások, hátra volt Mac Mahon engedékenysége a katonai nagy parancsnokságok ügyében vagy leköszönése. Mig 19 nagy hadtest parancsnokság közül 16 és 22 kisebb közül 19 felett rendelkezett, még mindig lehetséges volt egy monarchikus érdekben kiviendő államcsiny.

Mac Mahon lelépésével sok különféle trónkövetelő tünt el. Franczia ország most más árba jött és kimenekült a monarchismus sziklái s a klerikalismus zátonyai közül. — Hogy pedig ezen sikert senkinek másnak nem köszönheti Franczia ország, mint Gambettának, az mathematikai bizonyosság. — Gambetta volt azon ember, ki a Broglie kabinetre halálos csapást mért és Mac Mahon lábai alól kihuzta a lajtorját. Azon mód, a melylyel azt kivitte, igen sok szellemet és erélyt árul el, de tagadni nem lehet, hogy sok veszélyel járt. Az is bizonyos, hogy az uj köztársasági rendezés még sok nehézségekkel van összeköttetve. Még három kérdés lesz elintézendő, melyek mindegyike egy herkulesi erumna. Kérdés, vajjon a balcentrum nem tartja-e inopportunusnak a május 16-iki miniszterium vád alá helyezését, másik kérdés az, a nagy katonai parancsnokságok reformja nem idéz-e elő ellentállást.

Mi itt Angliában sok olyasmit tudunk, mit Franczia országban képesek voltak a nép előtt titokban tartani. Igy jelesül arról biztos tudomásunk van, hogy noha több republikánus érzelmü tábornok és magasabb állásu tiszt Gambettát biztositotta hüségéről, de vannak oly parancsnokságok is, hol a katonaság a főparancsnoktól kezdve lefelé az utolsó közvitézig legmegrögzöttebb monarchista. Ha azon intézkedés, melyet Mac Mahon alá nem akart irni, hamar keresztül nem vitetik, akkor Franczia ország azon veszélynek teszi ki magát, hogy oly esélyek állnak be, mint a mult században a Vendeében, és a Bouillé seregében.

A másik reform, mely a polgári hivatalokra, kivált a birói karra és rendőrségre vonatkozik, sem éppen oly könnyen létesithető, mint ez első pillanatra látszik. Nem akarom mondani, hogy ez oldalról is ellenszegülést lehessen várni, de az elbocsátottak egy jó nagy csupa elégületlenekből álló sereget fognak képezni, mely sokkal veszedelmesebbé válhat, mint a mult századbeli emigránsok összeesküvése volt Koblenzben. Veszedelmesebb azért, mert az ország szivében marad és a hová jön, propagandat csinál, mételyezi a népség hangulatát. Azonkivül pedig sem nem óhajtandó, sem nem várható, hogy ezen nagy összeesküvő sereg elhallgattatására oly eszközök alkalmaztassanak, mint történt 1793-ban.

Épen azért történt igen jól, hogy Gambetta Grévy választatását sürgette. Grévy azon ember, ki minden republikánus tulkapásoknak gátat fog vetni, s itt mindenki azt hiszi, hogy e tekintetben Gambetta őt egyelőre nem csak maga személyében, hanem a szélső republikanus párt által is fogja támogatni.

No csodálkozzanak azon, hogy Angliát a Franczia országban történt ügyek majdnem ép ugy érdeklik, mintha kettős szigetünkön történtek volna. Mi még mindig oly válságos helyzetben látjuk Európát, melyről inkább hihető, hogy általános conflagratiót, mint békére fog vezetni. Európának és a szabadságnak két nagy ellensége csak azt várja, hogy Franczia ország belviszályok által magát Európától elszigetelt állásba helyezze és akkor a reactio mindenütt meg fog kezdődni. Önöknél Ausztria-Magyarországban ép ugy, mint Muszkaországban és Németországben, hol ez már most is orgiákat ünnepel, és hihető-e, hogy ezen általános reactio minket is érintetlenül hagyjon? Nekünk nem kell egyébb, csak ismét egy oly könnyelmü fejedelem, mint IV. György volt, oly lelkiismeretlen miniszter, mint Castlereagh. Azt sem szabad felednünk, hogy a reactio eszközeiben nem igen válogatós. Nálunk anynyi gyuanyag van, hogy birodalmunkat könnyen lángra lobbanthatja.

De eltekintve az önzési szempontból, nem kell-e még tiszta humanitási tekintetből is Franczia országnak szerencsét és boldogságot kivánni? Ebben áll a különbség az angolok és németek vagy is helyesebben szólva Anglia és Németország közt. Mig Németországban a hivatalos lapok elárulták magukat bal jóslataik kikárogásával, midőn Franczia országban a válság kezdődött, azalatt nálunk álmatlan éjeket töltöttünk s szivszakadva vártuk a krizisnek jobbra fordultát, nemkülönben mint még Németországban most sem szünnek meg a franczia viszonyokat legfeketébb szemüvegen nézni, ugy mi angolok most megtapsoljuk a szerencsés fordulatot s legforróbb óhajtásunk, őt reményünk is nem más, mint az, hogy Franczia ország ezentul is megtartja phönix természetét és megifjodva, megerősödve fog feltámadni azon hamvakból, melyekben szomszédja elakarta temetni.

Forradalom előjelei Spanyolországban.

(Ház motozások De la Torre herczeg barátainál. — A kormány érzi közelgő bukását. — Ura Cortez elnapolása. — Az alkotmány fenyegetve. — Február 15-dikére katasztrofát várnak. — Az alkotmánypárt. — Don Romero Ortiz — Canovas Castillo Martinez Campos hadügyérré kinevezése által erősödni reméli. — A san-domingoi conflictus — Castelar Emil izgatásai. — Martos volt miniszter, a demokrata párt feje. — De la Torre herczeg fellépése. — A valenczíai zavarok. — Posta sikkasztások)

Madrid, jan. 29.

— Saját levelezőnktől. —

A házmotozások, melyeket a rendőrség folyó hó 15-dikéről 16-dikára éjjel tartott Chinchilla, Zugasti és Batista Rodriguez szállásain, itt igen nagy izgalmat és kormányelleni bőszültséget keltettek. Nincs ember, ki ezen önkénykedésen meg ne botránkozzék. Nem tudom, neszét vették-e ezen urak a rendőri eljárásnak, csak annyit mondhatok mint bizonyost, hogy nálok nem talált a rendőrség még egy lapnyi iratot sem. Az nagyon könnyen lehetséges, hogy a rendőrség maga intette ezen urakat jó e'eve, hogy minden, mi őket compromittálhatná, tegyenek el láb alól. Kivévén talán a muszka rendőrséget, a világon nem létezik oly szolgálatra kész népség, mint a mi roszul fizetett alquaziljaink, csak jól megkenjék tenyerüket.

A hivatalos lapok ezen motozást ugy magyarázzák, hogy a megmotózott urak munkatársai egy Madridban titokban szerkesztett „Vigia“ czimü lapnak. Egyébiránt a rendőrség ezen fellépése Canovas de Castillo miniszter parancsára történt, és leginkább de la Torre herczeg ellen volt intézve. Batista Rodriguez ugyan is a volt köztársaság elnökének öcscse. Talán azt hitte Canovas ur, hogy nyomába akad oly adatoknak, melyek Serrano malagai szónoklatával összeköttetésben állanak. Mind ez csak azt mutatja, mennyire gyengének érzi magát a miniszterium, hogy ily módokhoz nyul és láthatatlan vagy agyrémes ellenségeket hajhász.

Ezen házmotozások, valamint a hivatalos sajtó kifakadásai az alkotmánypárt ellen az ingerültséget a nép közt csak fokozzák. Ezen lapok servilismusa annyira megy, hogy azt mondják, miszerint a cortez a törvények értelmében csak 5 évig tarthat és ugy látszik, hogy a kormány tervelt törvénytelenségeinek bizonyos törvényes szint igyekeznek kölcsönözni. A „Correspondencia de Espanna“ jan. 22-ki czikke ugyan azt mondja, hogy mind azon hirek, melyek elterjesztetnek, mintha a kormány az alkotmányt fel akarná függeszteni, minden alapot nélkülöznek. De senki sem hiszi ezt.

Ezen lap azonban még azt teszi hozzá, ha a minisztérium látni fogja, hogy a körülmények ugy kivánják, nem fog habozni azon jogát érvényesiteni, melyet a törvény megenged. Mindenki tudja, hogy ezzel csak az alkotmányhu pártot akarják kicsalni buvó helyéből vagy a közönséget megrémiteni, csakhogy roszul számitanak, ha azt hiszik, hogy ez a spanyolokra hatással lehessen, ily nyilatkozatok legfeljebb is elkeseredést okoznak.

Nagyon kivánesiak az emberek arra, mi fog következni február 15-ke után és minő állást fog az alkotmánypárt a kamarákban elfoglalni. Azon kemény nyilatkozatok után, miket don Romero Ortiz tett, aligha fel nem oszlatják a cortest. de ekkor azt várhatni, hogy a kamarák meg nem elégesznek egy szerü tiltakozással, hanem engedelem ide, engedelem oda, meg fognak alakulni, mint a franczia assemblée Mirabeau idejében. Ha a reactió a törvények mögé buvik, a cortes még inkább fel van arra jogosulva. Egy még Espartero miniszterssége idejében hozott törvényczikk azt mondja, ha a cortes három ötöde oda nyilatkozik, hogy fel nem lehet oszlatni a kamarákat, akkor azok folytathatják üléseiket az ülésszak végeig. Ezen törvény épen annyit, ha nem többet ér, mint az angolok magna chartájok. A cortesben pedig nem három ötödrész, de három negyedrész alkotmányhu szavazó van.

Canovas de Castillo az által igyekszik a miniszteriumot megerősiteni, hogy olyan férfiakat, mint Martinez Campos tábornokot hadügyminiszterré nevezteti ki a király által. Ezen tábornok nagy népszerüségnek örvend, az országnak jó szolgálatokat tett Cuba pacifikacziójával. De vigyázzon magára Canovas, mert igen könnyen megeshetik, hogy Martinez Campos őt a miniszterelnökségből ki löki és maga áll a kormány élére. Azt pedig őrültség hinni, hogy Campos valamit tegyen az alkotmány ellen.

A puerto platai conflíktus a szent dominczoi köztársasággal itt nagy izgalmat keltett. Két felkelő tábornok egy spanyol hajóra menekült, a spanyol konzul őket azonban kiadta a san domingói hatóságoknak, miután ünnepélyesen megigérték, hogy semmi bántalmuk sem lesz. Ezen igéretüket rutul megszegték, mert a tábornokat agyon lövették. Most kormányunk ezért elégtételt kér, mivel ezen tett által lobogónk be van szennyezve. A kubai kormányzó már kapott is parancsot egy pár hadihajóval San Domingóba vitorlázásra, melyek a kormány reclamatiónak sulyt adjanak.

A republikánus párt, mely inspirátióját Castelár Emiltől kapja, erősen szervezkedik Madridban és a vidéken a jövő választásokra és bizonyos, hogy jelentékeny kontingenst fog a kamarába küldeni. Most az egyszer a kormány hasztalan fog mindent mozgásba tenni, hogy magának többséget biztositson. Azelőtt még sokan voltak, kik vissza hurzták magukat, mivel azt hitték, hogy még részvétlük a választásokban sem használ azon manőverek és megvesztegetések ellenében, melyekkel a kormány a választásokba befolyik. Az apathia most mindenütt megszünt és ezt nagy részben de la Torre herczegnek köszönhetni, kinek Malagában tartott beszéde a lanyhákat és közönyösöket ujra ujra felvillanyozta.

Nem régen, mintegy négy—öt nap előtt, Valenczíában egy banket alkalmával az egykori miniszter Martos, ki a republikánusok nagy része felett rendkivüli befolyással bir, Spanyolország délkeleti részében, egy beszédet tartott, és de la Torre herczeg malagai beszédét is felemlitette; azt mondá, hogy a herczeg egy évig, mig Spanyolország elnöke volt, mint nagy politikus tüntette ki magát, hogy alatta minden jobban ment, mint jelenleg, mivel igazságszeretete és részrehajlatlansága minden visszaéléseket megszüntetett és ezen tulajdonság az, melyen egy törvény alapul. Ezen beszéd oly republikánus gondolkozás módu ember szájából, mint Martos, mindenkinek feltünt és észrevették, hogy Serrano herczeg és a déli tartományok republikánusai vezére közt nagy eszmerokonság uralkodik.

Mindenki érzi a forradalom közeledtét. A velenczíai ellenszegülések még mindig tartanak és XII. Alfonz alig érezheti magat oly biztonságban trónján, mint Izabella érezte magát, mielőtt elüzetett. Az általános felbőszültséget még növelte azon főpostaigazgatósági botrány is, melynek Madridban nyomára jöttek. A levelek elsikkasztása, kivált a pénzküldeményeké, oly gyalázatos tett a kormány részéről, mely azt és a dynasztiát is megfogja buktatni. Nem sokára a krizis itt ki fog törni, azt már a jövő választásokig sem lehet elnapolni.

Az állandó pénzügyi bizottság jelentése,

„az 1879. évben hitelmüveletek utján fedezendő állami kiadásokról“ szóló törvényjavaslatról.

A pénzügyi bizottság, mielőtt az „1879, évben hitelmüveletek utján fedezendő állami kiadásokról“ szóló törvényjavaslatot tárgyalás alá vette, annak indokolásából, és a kormány által az „1873. XXXIII. törvényczikk alapján kibocsátott 76 és fél millió ezüst névértékü kincstári utalványok beváltásáról“ tett 64. számu előleges jelen'ésből, mely csak e képviselőház előleges tájékozására lőn beadva; továbbá az 1879. évi költségvetés tárgyalásából tudomást szerzett magának azon szükséglet összegéről, melynek fedezetéről még a folyó 1879. éven gondoskodni kell, de a melyet az állam rendes bevételeiből fedezni nem lehet. A kormány az összeget két csoportban tünteti föl. Egyfelől van az 1874. XIV. t. cz. alapján kibocsátott és a folyó év augusztus elsejéig beváltandó 76 és fél millió kincstári utalványokból beváltásra fenmaradt ötvenhét millió 700,000 frt aranyban; másfelől vannak a magyar és a közös államháztartásban 1878. és 1879-ben szükségessé vált póthitelek, melyek vagy meg vannak már illetékes forumaik által szavazva, mint az 1876. XLVI., 1877. VII., 1877. XIV., 1877. XV., 1877. XVII., 1878. II. 1878. VIII. 1878. IX. 1878. XV., 1878. XVI. 1878. XVII. törvényczikkek bizonyitják, vagy már törvénybe igtatás végett be vannak terjesztve: továbbá az 1879-dik évi államháztartás előirányzatban mutatkozó hiány; ezek, együttvéve, a kormány számitása szerint, 43 309,827 frt 35 kr fedezetlen szükségletet képeznek, mely összeg 17 százalékos arany-agióval 37.016,946 arany forintot tesz; tehát a conventióra, póthitelekre és hiány fedezésére szükséges összes hitelt a kormány 94.716,946 aranyforintban állapitá meg.

A bizottság e szükségleteket a tényleges viszonyokból folyóknak találta! sőt, tekintettel arra, hogy a folyó évi hiány az ő megállapodási szerint az előirányzottnál kerekszámban 1.700,000 frttal több lesz, hogy bizonyos latitudere van szükség egy ily nagy szükséglet fedezésének beszerzésénél, ugy az agionális, mint más pénzügyi és hitelviszonyokkal szemben, a fedezendő szükséget kerékszámban 100.000,000 frtban tartja megállapitandónak, azért, hogy az év minden hitelszükségletéről lehetőleg együttesen legyen gondoskodva.

E szándék vezette a kormányt akkor, midőn már most kér egy törvényjavaslatban fedezetet, nemcsak a már megszavazott, de a még meg nem szavazo t, azonban tényleges szükségkép mutatkozó szükségleti összegekre is. A bizottság csak e szempontnak, sőt a kedvező pillanat felhasználhatása szempontjából, valóságos érdeknek hódolt; midőn a törvényhozás hozzájárulását kéri egy oly összeg fedezésére, melynek egy része csak később fog az illetékes közegek által megállapittatni, illetőleg megszavaztatni.

Vezette e tekintetben az a főczél, hogy a t. évi augusztus 1-ig konvertálandó kincstári utalványok consolidatiója mellett, mi jó eleve előkészitendő, biztositandó, az előrelátható szükségek miatt ne legyünk kénytelenek, párhuzamos vagy későbbi hitelmüvelet érdekében a pénzpiaczhoz talán elkésve fordulni.

Csak e szempont, illetőleg érdek nevében lehet a törvényhozástól kérni, hogy előbb határozzon a fedezetről, mint a szükséglet egy részéről.

Azonban az összeg megállapitásán és a megszavazás fontosságain felül áll fontosságban az a forma, melyben a hitelmüvelet eszközlendő lenne.

A kormány javaslatában, és annak indokolásában, első sorba e czélra a további 6%-os arany-évjáradék kibocsátást helyezi, és csak esetleges részbeni fedezetül veszi számitásba, 72 millió névszerinti értékben, mint maximumban, egy 5%-os jelzálogos kölcsön kötését; részben pedig, a felmerülő ideiglenes fedezeti szükségekre, ideiglenes hitelmüveletet tervez.

A bizottság nem szivesen nyujt segédkezet sem arra, hogy az évjáradékok egységes államadósági tervétől eltérjünk, sem arra, hogy nagyobb ideiglenes hitelmüvelettel terheljük államháztartásunkat és annak rendezését.

Azonban évjáradékunk árfolyamát az esetleg kedvezőtlen pénzpiaczon kényszerü, nagy tömegü kibocsátással rontani nem akarja, sem az országot annak kitenni nem szeretné, hogy a pénzpiacz bármely kedvezőtlen helyzetében kötelezettségének eleget tenni képtelen legyen, vagy egyoldalu hitelmüvelet terhes kényszerültségével küzdjön. Tehát a jelzálogos kölcsön, a bizottság nézete szerint, csak a pénzpiacz esetleges helyzetével, hanalataival szemben szükséges cselekvési szabadság fentartására vétetett fel a törvényjavaslatba alternativának, az ideiglenes hitelmüvelet pedig csak kedvezőtlen feltételek kikerülése czéljából ideiglenes kisegitőnek; a mi különben egészen rendes háztartási viszonyok közt levő országokban is előfordul.

A bizottság legalább igy értelmézi a törvényjavaslat czélját, és midőn azt elfogadásra ajánlja, egyszersmind ez eszméknek határozottabb kifejezést kivánt adni a törvényjavaslatban is. Ezért tartá szükségesnek a jelzálogos kölcsön összege és törlesztési módozatai, valamint az annak alapjául szolgálandó államjavak megjelölése iránt, a törvényhozás további előleges elhatározását fentartani, és ez okból külön törvénynek tartá fenn e tárgyban az intézkedést; másfelől az ideiglenes hitelmüveletek összegét is korlátolá, — a mennyiben az egész kölcsönösszeg egy harmadára szoritá azokat; mire nézve a kormány ugy nyilatkozott, hogy még az igy megszabott összeget is, csak maximumnak tekinti.

Kelt Budapesten, 1878. február hó 1-én. Ordódy Pál s. k. az állandó pénzügyi bizottság helyettes elnöke. Hegedüs Sándor s. k. az állandó pénzügyi bizottság előadója.

Különvélemény,

a pénzügyi bizottságnak „az 1879. évben hitelmüveletek utján fedezendő állami kiadásokról“ szóló törvényjavaslat tárgyában beadott jelentéséhez.

A pénzügyi bizottság többsége a kormány által benyujtott „az 1879, évben hitelmüveletek utján fedezendő államkiadásokról“ szóló törvényjavaslatot a t. háznak némi módositásokkal általánosságban és részleteiben elfogadásra ajánlja.

A pénzügyi bizottság alólirott tagjai nem járulhatnak ezen javaslathoz, és pedig a következő indokoknál fogva:

A törvényjavaslat legfontosabb szakasza értelmében (3. §.) a kormány felhatalmazást kér arra nézve, hogy az 1. §-ban elősorolt s a 2-dik §-ban a pénzügyi bizottság módositása szerint 100 millió arany forintra számitott állami kiadások fedezéséről, vagy járadékkötvények kibocsátása, vagy részben jelzálogos kölcsön kötése, vagy végre, részben más ideiglenes hitelmüvelet utján gondoskodjék.

A többi §§-ok részletes intézkedéseket tartalmaznak, a kötendő jelzálog-kölcsönre nézve, de a legfontosabb és leglényegesebb feltétel, az árfolyam meghatározása, teljesen hiányzik.

Ezen javaslat elfogadása által egy tágkörü, a hitelmüveletek különböző ágára kiterjedő felhatalmazás nyujtatnék a kormánynak, melynek megadása által a törvényhozás előre lemond a kötendő kölcsön-müveletek legfontosabb feltételeinek, az árfolyamnak megállapitásáról, s ez által a pénzügyi müveletek hatályos ellenőrzéséről.

S ha ez áll általánosságban, mennyivel inkább áll ez a jelzálogos kölcsön megkötésére, a melynél az állam leköti biztositékul saját hitelén kivül még az államjavak igen jelentékeny részét, kettős fedezetet nyujt tehát, a nélkül, hogy kimondaná, hogy az ekkép biztositott kötvényeket bizonyos árfolyamon alól nem adja. Gyengiti az állam hitelét, ha a törvényhozás beleny ugszik az államjavak elzálogositásába, a nélkül, hogy a feltételt, a miért ezt nyujtja, az árfolyamot is megbirálná és megállapitaná.

Aggályos az állam hitele szempontjából a felhatalmazás azon része is, a mely a kormányt felhatalmazza arra, hogy az elősorolt kiadások fedezésére szükséges összegeket egy harmadrészben más ideiglenes hitelmüvelet által szerezze be.

Ily jelentékeny összegnek, 33½ millió arany forintnak, — ideiglenes hitelmüveletek, tehát rövid lejáratu lebegő adósság kötése által való beszerzése, a mely eset pedig a törvényjavaslat által nincs kizárva, könnyen beláthatlan zavarokba dönthetné az állam pénzügyeit, sőt már maga azon tény, hogy a törvényhozás a kormánynak felhatalmazást nyujt ily nagy összegü lebegő adósság kötésére, a pénzpiacz előtt azon feltevésre szolgáltathat alapot, hogy a magyar törvényhozás a pénzügyek kezelésének ellenőrzése terén nem jár el a kellő komolysággal, a mi ismét az államhitelre lehet káros visszahatással.

Megemlitendő mindezek mellett még az is, hogy a kormány nyilatkozata szerint e törvényjavaslatnak alapját nem képezi oly, a pénz-beszerző consortiummal kötött szerződés, mely a szükséges összegeknek befolyását járadék-kötvények vagy jelzálogos kölcsön-kötvények kibocsátása által teljesen biztositsa, hanem ezen pénzcsoport csakis mint közvetitő, és esetleg előlegező szerepel.

Minthogy tehat a kormány által beterjesztett törvényjavaslat elfogadása által, a kormánynak egy oly tágkörü felhatalmazás nyujtatnék, a mely mellett a törvényhozás még csak nem is mérlegelheti a vállalandó terhet, s lemond előre a kölcsönkötések hatályos ellenőrzéséről;

minthogy ily tágkörü s a hitelmüveletek több különböző ágára kiterjeszkedő felhatalmazásnak nyujtása nem alkalmas az állam hitelének megszilárditására;

minthogy végre e törvényjavaslat által a kitüzött czél, a szükséges összegek beszerzése még aláirva nincs, mindezeknél fogva alólirottak a kormány által beterjesztett törvényjavaslatnak elfogadását nem ajánlják.

Kelt Budapesten, 1879. évi febr. hó 1-én.

Bujanovics Sándor s. k.
Lukács Béla s. k.

UJDONSÁGOK.

* Időjárás Budapesten. Reggel hó szállingózott, de hamar elállt; aztán egész nap borongós, lanyha idő volt. Hőmérő állása + 1, este — 0.5 R.°

— Személyi hirek. Gr. Károlyi Alajosné a londoni nagykövet neje e hó 30-án elhagyta stomfai birtokát s férjéhez utazott Londonba. — Földváry pestmegyei alispán tegnap este visszajött Budapestre, holnap azonban Alsó-Dabasra utazik sorozási ügyben.

— A Kisfaludy-társaság ma este tartott zárt üléséről a következő tudositást közölhetjük: A társaság a komikai költemény pályázata ügyében nagy fontosságu határozatot hozott. Az e pályázatra deczember végeig beérkezett müvek ugyanis, a birálók itélete szerint az igényeknek nem felelnek meg, s igy a kitüzött jutalom egyáltalában sem adható ki. A gyülés ennélfogva elhatározta, hogy uj pályázat nem tüzetik ki, a helyett kimondatott, hogy a Kisfaludy-társaság a két év alatt (1879. és 1880-ban) akár önállólag, akár máskép megjelenendő legjobb dolgozatnak adja ki az 50 aranyat. — A február 9-dikén tartandó közgyülés napirendje a következőleg állapittatott meg; 1. Lukács Mór elnök megnyitó beszéde. 2. Greguss Ágost titkár jelentése a lefolyt évről. 3. Gyulai Pál, emlékbeszéde Szigligeti Ede elhunyt tagtárs felett. 4. Szász Károly költeményt olvas fel. 5. Ágai Adolf „Mr Polidor“ czim alatt felolvasást tart. 6. Greguss Ágoston ily czimü müvet olvas fel: „Lakatosok.“ 7. Uj jutalom kitüzése. 8. Elnöki zárszó. A tagválasztás eredménye a következő: Szavazott 20 tag. Az elhunyt Hor-

váth Mihály helyére egyedül Csiky Gergely ajánltatván, 14 szávazattal belső taggá választatott. Levelező tagokká a következők választattak: Buttler Ede 16 szavazattal, Saissy Amadé 13 szavazattal, Handtmann Adolf 13 szavazattal, Bachat Dániel 13 szavazattal és Öman Viktor 11 szavazattal.

— A pestmegyei árviz. Az alispánhoz a mai nap folytában a következő táviratok érkeztek: Kalocsa. Jég roskad, áradás 12 centimeter, torpedo-bizottság Dusnokon van elhelyezve. Kisérlet hétfőn történend, óvó és védintézkedések a veszélyesebb helyeken permanensek, közlekedés Bogyiszlóval, ha a jég tovább zajlik, megszünend. Adóbehajtást ott ideiglenesen beszüntetni kérem. Dunaföldvár. Január 58-tól maig 57 cm. áradás. Mostani vizállás 3.89 meter. Jég mozdulatlan. gyalog járható. Három nap óta csekély megszakitással erősen esett a hó. Idő borult, enyhe. Kun-Szent-Miklós. Áradás a nagy Dunában 10 cm. Az ártérben, hova a szigetségen átjön, a viz 20 cm. Makád és Lórénál folytonos, de lassu áradás van. A lórói határ hosszu s rongált gátja alig lesz tartható. Az uj emelésekből 10 cm. van künn a vizből. Adony. A nagy Duna jege áll, de nem járják. Vizállás egyforma 510 cm. Ercsi, február 2. d. u. 2 óra. Az éjjel Csepel-szigetén 5 cm. áradás volt; a nagy hóesés akadályozza a munkát. A Makád és Ráczkeve közti ut vonalon az éjjel átcsapott a viz, talán még sikerül erőt venni rajta. Jankovics kormánybiztos a tasi védgátra kedden 70 szegedi embert visz a Csepel szigetről.

— Az egyetem és az ezüst lakodalom. Emlitettük a multkor, hogy egy némely fiatal ember minden áron részt akar venni azon ünnepélyekben, melyeket a hivatalos körök a király ezüst lakodalma alkalmából tartani akarnak. Bár a multkor ez ügyben tartott gyülés csufos kudarczczal végződött, ez nem akadályozta meg a bőrükbe nem férő ifjakat, hogy mára megint gyülést ne hivjanak össze ugyan ez ügyben. A gyülés most az egyetemen tartatott, s csupán egyetemi polgárok vettek benne részt. A velünk közlött tudósitásból teljesen meggyőződvén arról, hogy az egész mozgalom egyáltalán nem vehető számba, fölöslegesnek tartjuk rá több szót vesztegetni, s egyszerüen közöljük az alábbi tudósitást, mely egyetemi körökből ered s a következőleg hangzik:

Még ilyen gyülés nem volt az egyetem falai között. Délelőtt 10 órakor alig néhány egyetemi polgár lézengett a folyosókon s a gyülésbe mintegy 70—80 ment fel, a kikhez azonban oda kell a kiváncsiságból megjelenteket is számitani. A gyülést 10 óra után Földváry nyitotta meg, a ki a gyülés elnökéül Szabó Dénes orvostanhallgatót ajánlotta. Szabó elfoglalván az elnöki széket, rövid szavakban előadja az összejövetel czélját s a jegyző-könyv vezetésére Földváry joghallgatót kéri fel. Ezután az elnök felhivja a jelenvoltakat a netáni inditványok megtételére. Bárczi voltaképen Brix Iván az előértekezlet nevében következő 3 javaslatot olvas föl: 1) Az egyetemi ifjuság határozza el, hogy ő Felségeik 25 éves házasságának ünnepélyén kifejezi a trón előtt hála (!) érzelmeit. 2) A bizottságot, a mely az ünnepély módozatait s eljárását vezetné, 35 tagból állónak javasolja. 3) Hatalmaztassék fel a bizottság, hogy a felsőbb tanintézet hallgatóit is bevonhassa müködése körébe.

Az első javaslat ellen szót emelt Horváth Ádám joghallgató. Konstatálta azt, hogy az egyetemi ifjuság tulnyomó része visszaemlékezve a szomoru multra, szemei előtt lévén a még szomorubb jelen képe, és előrelátva a jövendőt, a melynek jelzésére a szomoru superlativusa is alig lesz elegendő: visszavonulva óhajt maradni a kérdéses ünnepélyen.

Nyilvánvaló lévén, hogy az ünnepélyben az egyetemi polgároknak csak egy kis töredéke akar vésztvenni: határozottan tiltakozik az ellen, hogy néhányan az összes egyetemi ifjuság nevét bitorolják. A felszólalás a jelenlevők tekintélyes részének helyeslésével találkozott.

A második javaslatra Darvay Fülöp joghallgató inditványozza, hogy minden fakultás tiz tagot válaszon a bizottságba. Erre nagy lárma keletkezett, a mely után az elnök kijelenté, hogy Brix javaslata fogadtatott el, mit azonban épen nem lehetett a zajban kivenni.

A 3-ik javaslat ellen nem hallottunk ellenvéleményt.

Ezután Brix felolvassa azok neveit, a kiket a bizottság tagjaiul javasol. Brüll Mór joghallgató inditványozza, hogy a jelen nem levők választhatók ne legyenek. A nagy zaj miatt a határozat elmaradt s az elnök a bizottság tagjainak ajánlása czéljából a gyülést 10 perczre felfüggeszti. A tiz percz eltelvén falrengető lárma, „szavazzunk" és „ne szavazzunk" kiáltások miatt az elnök alig tudott szóhoz jutni. Végre egy kissé csendesülve a zaj az elnök kéri a gyülést, hogy a szavazni akarók a terem elő részén, a nem szavazók pedig a felső részén foglaljanak helyet.

Most oly pokoli zaj keletkezett, a milyenről még csak fogalma sem lehet a jelen nem voltnak. Hiába igyekezett az elnök csendet eszközölni, az ördögi zsivaj nem szünt s végre Bókay Árpád orvostan hallgató harsány hangon kiáltá ki, hogy nem alacsonyitja le magát annyira, hogy ily gyülésen tovább is jelen legyen s felhivja a jobbérzésüeket a terem elhagyására. E nyilatkozat falrengető tapsok és éljenzésekkel fogadtatván az elnök a gyülést kénytelen volt feloszlatottnak nyilvánitani.

Nem akarunk bővebb commentárt csatolni ezen gyüléshez — irja tudósitónk — csak rámutatunk, hogy mily elemek kivánják a nevezett ünnepélylyel kompromittálni az egyetemi ifjuság hazafias részét is!

Éljenek azok kik távol maradtak!

— A budapesti tanitótestület mai közgyülése Lakics Vendel inditványára elhatározta, hogy kérvényileg kérelmezi a fővárosi hatóság azon intézkedésének megváltoztatását, mely a heti szünnapot Ó-Budán szombatra tette át, holott a főváros összes iskoláiban csütörtök a szünnap. A kérvény indokai közt fölemlittetik az általános paedagogiai szempont, mely felekezeti igényeknek nem rendelhető alá (a szóban forgó intézkedés ugyanis az ó-budai zsidók kivánságára hozatott), továbbá az a körülmény, hogy Ó-Budán az iskolába járók közt csak 25 százalék a zsidó, mig más kerületekben, hol 50—60 százalék az, senki sem tesz az ellen kifogást, hogy a szünnap csütörtökön van. — Végül elhatározta a gyülés, hogy felhivást intéz a magyarországi tantestületekhez, a király ezüst lakodalma alkalmából rendezendő iskolai ünnepélyek ügyében.

— Az országos kisdedóvó képezdében a félévi vizsgálatok január hó utolsó napjában tartattak meg: Vizsgálatot tett ezen alkalommal az I. osztályban 28, a II. osztályban 18 növendék, összesen 46 kisdednevelő jelölt, kik valamennyien nők. Az intézetet fentartó országos kisdedóvó egyesületet özv. gr. Batthyány Lajosné tiszteletbeli elnök s Kralovánszky Istvánné és dr. Peregriny Elek tanbizottsági elnökök képviselték.

— Egy olasz sportmann a magyar lótenyésztésről. Falsoni-Galleriani Sándor olasz sportsman nem rég röpiratot adott ki az olaszországi lótenyésztésről. A röpirat czime „A proposito di Leda" s azon alkalomból iratott, hogy az olasz lapok nemrég érdemetlenül igen feldicsérték a szárdiniai lófajt, e fajból való volt ugyanis Salvinak Leda nevü lova, melyen az ismeretes versenylovaglást megtette. E sikeren föllelkesülve, az olasz lapok azt kezdték hangoztatni, hogy Olaszország a szárd lóban oly törzs ősanyagot bir, mely a telivérekkel való keresztezést fölöslegessé teszi. Falzoni, mint a lótenyésztés ügyét szivén viselő olasz hazafi, kikel röpiratában az elterjedt téves nézetek ellen s Ledát az őt megillető helyre osztályozza, mert attól tart, hogy az ily tulzás, melyet az olasz sajtó a telivérek rovására elkövet, csak is az olasz lótenyésztésnek ártana, holott annak emelése sehol sem szükségesebb, mint épen Olaszországban, s ki is mond a határozottan, hogy „Italia ulima fra le ippiche Nationi!" Itt hivatkozik a magyarországi lótenyésztésre, melynek termékei a párisi világtárlaton oly nagy kitüntetésben részesültek, s kérdi: hol van oly állam mint Magyarország, mely képes évenkint 30,000 lovat külföldre eladni, s mely a legutóbbi összeszámitásnál 5600 négyszög mértföldnyi területén 2,158.000 lóval rendelkezett. És e vivmányt Falzoni annak az intézkedésnek tulajdonitja, hogy Magyarországon teli vér telepek által törekszenek a fajok nemesitésére hatni.

— Harcz rendőrök és katonák közt. Mult éjjel a Szabolcs-utcza 18. sz. a. Schwarcz Ignácz korcsmájában tánczmulatság lévén, ott katonapékek ki- és bejártak s éjfél tájban, mintha vezényszóra történt volna, kardot rántva a báli közönséget megtámadták. Az általános rémülésre, kiabálás s lármára az ott jelenlevő felügyelő Fodor József rendbiztoson kivül még Gondy Antal, Sámson József és Szombathy Pál rendbiztosok akarták a csendet s nyugalmat helyreállitani, de a rakonczátlan 10—12 katona ezekre rohanva, kétségbeesett harcz fejlődött ki, mely közben Gondy Pál és Sámson József rendbiztosok életveszélyesen megsebesültek, Fodor József csekélyebb sérelmet szenvedett, valamint Szombathy Pál is. A lőportoronytól a tett helyén megjelent katonai őrjárat 4 katona péket tartóztatott le, de az is csak kétségbeesett harcz után sikerült, a többi pedig elfutott. Az élet-halál közt lebegő Gondy Pál és Sámson József rendbiztosok, Cséry Kálmán vizsgáló biró által a kórházban még a mult éjjel kihallgattattak, az esetről a rendőrség egyszersmind a katonai hatóságot is értesitette. A vizsgálatot mindkét oldalról erélyesen tolytatják.

— Népesedési mozgalom. Budapesten a lefolyt héten élve született 251 gyermek, elhalt 241 személy; a születések tehát 10 esettel multák felül a halálozásokat. — Az élve szülöttek közt volt 162 törvényes, 89 törvénytelen; nemre nézve 125 fiu, 126 leány. — Halva született 13 gyermek, köztük 6 törvényes, 7 törvénytelen. — A halottak közt volt 120 férfi, 121 nő, egy éven aluli gyermek 52. — Az elhaltak közt egy éven alul tartózkodott Budapesten 15. — (A tartózkodás tartama 14 nél ki nem tudható). Ez év négy hetében élve született összesen 886 gyermek, elhalt 959 egyén, a halálozások többlete tehát 73. Születések arányszáma 1000 lakosra: 40.4. Halálozások arányszáma 1000 lakosra: általában 38.7, az egy éven felüli lakosságnál: 31 2, az 5 éven felüli lakosságnál: 24.8.

— A magyarországi központi Fröbel nőegylet bálja. Majláth Györgyné a nőegylet védnöke családjában előfordult gyászeset folytán nem tartatik meg. A bál febr. 6 ára volt kitüzve. Ugyan ez ülésben, mely e határozatot hozta, szolgáltatta be Rosenzweig-Saphir Sarolta alelnök a feloszlott „Valeria" egylet vagyonából a központi Fröbel nőegyletnek jutott 300 frtot és a fővárosi tanács által 1878. évre engedélyezett 100 frtnyi segélyt az egyleti pénztárba. Végül elhatároztatott, hogy az évi közgyülés márcziusban fog megtartatni.

— A bécsi Carl-szinházban Suppée uj operetteje „Bocaccio" határozott sikert aratott. A bécsi lapok egyaránt dicsérik szövegét, melyet Zell és Genée készitettek, mint élénk, dallamos zenéjét. A cselekvény hőse Bocaccio, ki mindenféle álöltözetben szerelmi kalandokra indul s végre a palermoi herczeg leányánál hagyja szivét. Az érdekes, komikus helyzetekben gazdag cselekvényhez Suppée kellemes, fülbemászó zenét irt, melynek legtöbb számát megismételtették az első előadás alkalmával.

—

A hivatalos lapból. Kitüntetések: A király dr. Gajzágó László Szolnok-Dobokamegye főorvosának, e minőségben tett jeles szolgálatai elismeréseül, saját és törvényes utódai részére a magyar nemességet Sigerus Vilmos, a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál alkalmazott pénzügyi tanácsosnak nyugalmaztatása alkalmából, 40 évet meghaladó hü és buzgó szolgálata elismeréseül, Ferencz József-rend lovagkeresztjét, Vúkovics Adolf zágrábi kerületi távirdai igazgatónak, a boszniai események körül tett jeles szolgálatai elismeréseül, Ferencz József r. lovagkeresztjét Ostermann Józs. zimonyi távfőnöknek a keleti bonyodalmak tartama alatt tett hasznos irda és buzgó szolgálatok elismeréseül a Ferencz József rend lovagkeresztjét, és Depoli Jakab, ugyánottani főpostahivatali főnöknek, a koronás arany érdemkeresztet; br. Glanz-Aicha Rudolf udvari és miniszteri titkári czimmel és jelleggel felruházott I. osztályu udvari és miniszteri fogalmazónak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Kinevezések. A király Raud Kamilló 61. sz. gyalog-ezredbeli főhadnagyot hasonló minőségben a magyar honvédséghez nevezte ki. — A pénzügyminiszter a központi számvevőségnek személyzeti létszámában Moltcrer Antal II-od oszt. számtisztet I-ső oszt. számtiszttté, Darnay Flóris és Kövesdy Béla III-od oszt. számtisztcket pedig II-od oszt. számtisztekké nevezte ki. — A soproni ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy dr. Pottyondy Ágost soproni ügyvéd a soproni kir. törvényszék által ellene 832—879 sz. a nyitott csőd következtében, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztetett: egyuttal irodája halaszthatatlan teendőinek teljesitésére gondnokul Montag Jakab soproni ügyvéd kineveztetett.

Farsang.

— Bajáról irják nekünk: A nőegylet bálja mindig, ugy az idén is a legdiszesebb s jövedelem tekintetében is a legsikerültebb volt. A fényesen diszitett terem zsufolásig megtelt a legszebb közönséggel, mely csak reggel 8 órakor távozott a legvirágosabb kedélyben. Ott volt az elnök Radány Gyuláné két leányával Gizi és Blankával, továbbá Császár Leonka, Horváth Juliska, Epstein Adél, Lederer nővérek, Spitzer Olga és Elvira, Kardos Irén és Mariska, Gál nővérek. Az asszonyok közül Nagy Sándorné, Pollermann Bertiné, Pilaszánovics Antalné, Jurkovics Ottmárné, stb. E bált követé 29-én a polgári bál, mely fény és siker dolgában nem áll hátrább az előbbeninél. A négyest mintegy negyven pár tánczolta, tudósitónknak a következők neveit sikerült futólag följegyeznie: Császár Leonka, Radány Gizi, Frankenberger és Bernhard Mariska, Spiegl Jozefa, Heiptner Teréz, Pajor Mariska, Kazal Ilka, Sigmond és Gábris kisasszonyok, Pollerman Bertiné, Liebl Andrásné. E bál is reggel 8 óra felé ért véget.

— A pest-budai épitész-vezetők és épitészeti kézmivesek segély-egylete javára február 20-án a polgári lövöldében tánczvigalom tartatik. — A jótékony czél iránti tekintetből a felülfizetéseket köszönettel fogadnak. A bál kezdődik fél 9 órakor.

— A budai protestáns elemi iskola javára évenként tartatni szokott bál, mely mint „budai protestáns bál" a Duna jobb partján már évek óta jó hirnévnek örvend, ezidén a budapesti tornaegylet krisztinavárosi uj diszes csarnokában fog megtartatni, február hó 20-án. — A bálanya szerepét dr. Christen Gyuláné asszony vállalta el.

A magyar gazdasszonyok orsz. egyletének álarczos bálja ma éjjel tartatott meg kitünő sikerrel a vigadó termeiben. — Az álarczos és álarcz nélküli közönség oly nagy számmal jelent meg, hogy — aminek bekövetkeztét az idei farsangon már hinni sem mertük — megnyiltak a kistermet elzáró ajtók is; mégis a tolongás, különösen ugy 11 óra után oly fokra hágott, hogy bizony nagyon meggondolta, a ki csak egyszer is körülsétálni a termet — magát eltökélte.

Ep ily nagy volt a tolongás a szerencse kosarak körül is. — Aki csak tehette, igyekezett a szerencsét megkisérteni, mely ha nem mosolygott is reá: kárpótlásul megmaradt számára a papir szelet helyett alkalmazott — czukorka — amint egyike a szerencsét kezelő bájos hölgyeknek megjegyezte.

Folytonos rábeszéléseikkel, a jótékonyságra hivatkozással szerencse kisértésre buzditva: ott láttuk forgolódni az igen izletes, csinos kosarak körül: Soldosnét, Apáthy Istvánnét leányával Jolánnal, Hellebront Jánosnét, és Véges Gyulánét, Fröhlich H. Máriát. Rónay, Jankovich, Puky nővéreket, Troll Ilkát, Öttl Antalnét, Földvárynét, Kausernét, Draskoczy Lenkét, Ivanits Máriát, Devis és Lordnét stb.

Megjelent a bálon az arisztokraczia számos tagja, igen sok képviselő, kik közül többet láttunk a jótékonyságnak áldozandó szerencsét próbálni. — Az oldalteremben pedig egybegyülve láttuk az eddigi bálok diszes közönségét; ugyannyira, hogyha hátat forditottunk a többi termekben gomolygó álarczos tömegnek: egy elite bálnak a szünórát átpihenő közönségét véltük látni.

A nagyszámu mindenféle maszk között láttunk igen sok izleteset és csinosat is; a legtöbbön azonban fölismerhető volt, hogy már több éven keresztül söpörte velök végig más-más viselőjök a redoute parkettjét. (g + g.)

— A főv. VI. és VII. kerületi kör szombaton kitünő sikerü tánczvigalmat rendezett király-utczai helyiségeiben, mely mint rendesen eddig, ugy ezuttal is megtelt a terézvárosi előkelőbb polgári családokkal s mulatni vágyó fiatalsággal, mely reggeli öt óráig tánczolt czigány-zene mellett kitartó jó kedvvel s fáradhatatlanul.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Február hóra	—	1 frt 80 kr.
Február—április	—	5 frt — kr.
Február—julius	—	10 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadó hivatala.

Tanügy.

— Az Eötvös-alap segélyző egyesület tegnap délután 6 órakor Péterffy Sándor képezdei tanár elnöklete alatt ülést tartott, melyen a tagok igen kevés számmal jelentek meg. A pénztárnok jelenti mindjárt az ülés elején, hogy e hóban a bevétel 67 frt 6 kr. Tudomásul vétetett. A gyülés elhatározta, hogy addig mig a pénztári számadások befejeztetnek Győrfy F. máj. végeig 15 frtot, Kovács A., ki utána fog következni, 5 frtot kapjanak, munkájukért. A számvizsgáló bizottság számadásait, mely a mult gyülésen terjesztetett be, tudomásul vették. Az egylet 1650 frtnyi tőkéjéből a következő dijakat határozta kiadandónak. 450 frt adassék egyetemi hallgatóknak ösztöndijképen. Ebből az első kapjon 200 frt, a második 100-at, a harmadik 50 forintot. A középtanodai és képezdei növendékek 800 frtot. Az özvegyek és árvák segélyezésére 400 frtot. A középtanodai és képezdei növendékek közül az első 100 frt ösztönd. a második 100 ft, harmadik és negyedik 50—50 frtokat. A számvevő bizottság a pályázatokat febr. 15-én határozta kihirdetendőnek. A szövetségi gyülést az egylet Székesfehérvárt fogja tartani, hova már 10 egylet csatlakozását igérte. A gyülés pünkösdkor fog megtartatni, mely alkalomkor a pályázatok ki fognak osztatni. — E szerint a folyamodók kérelmeiket május 1-re tartoznak beadni. Elnök jelenti, hogy az első hazai pénztárt felkérte, hogy az Eötvös-egylet alapjára nyujtson egy kevés segélyt, tőkéjük gyarapitása végett. Az igazgatóságtól kedvező valaszt kaptak,

A fentebb emlitett pályázat föltételei a következők:

1. A 200 frtos, valamint a 150 frtos és az első 100 frtos ösztöndijakra pályázhatnak a budapesti és kolozsvári egyetemeken tanuló azon ifjak, kiknek szülői magyarországi népiskolában, polgári iskolában, képezdében vagy kisdedóvó intézetben, mint tanitók vagy tanárok müködnek.

2. A 8. százforintos ösztöndijakra a főgymnasiumok és főreáltanodák felsőbb osztályaiban, képezdében, vagy akademián tanuló oly ifjak pályázhatnak, kiknek szulői az 1. pontban emlitett intézetekben müködnek és az Eötvös-alapnak tagjai.

3. A 3 száz forintos és 2 ötven frtos segélyért folyamodhatnak szegénysorsu, keresetképtelen tanitók vagy ezek özvegyei, esetlek nyomorék árvái.

Az ösztöndijakért folyamodók mellékelni tartoznak:

a) tanulmányaikról, magaviseletük s előmeneteleikről szóló és az illetékes intézet által kiállitott bizonyitványaikat,

b) arról szóló okmányt, hogy szüleik az Eötvös-alaphoz évdijaikat az alap keletkezésétől vagy hivatalba lépésüktől fogva rendesen befizették. (Ezen okmányokért az illetők a vidéki gyüjtőbizottságokhoz, vagy az Eötvös-alap titkári hivatalához Luttenberger Ágost — Budapest, Deáktér 3. sz. — forduljanak).

A segélyért folyamodók szegénységi bizonyitvánnyal és illetékes tanitói egylet vagy iskolai hatóság ajánlatával tartoznak folyamodványaikat felszerelni s azt is igazolni, hogy magok vagy övéik az Eötvös-alaphoz 1 frtnyi évdijjal rendesen hozzájárultak.

Az alapszabályok értelmében az ösztöndijak és segélyek a különben jogosultaknak, nemzetiség és felekezeti különbség nélkül fognak oda itéltetni.

A folyamodók közül azok, kiknek szülői az Eötvös-alapnak keletkezésétől 1876. jan. 1. vagy hivatalba lépésüktől fogva rendes tagjai, hasonló minősitvény mellett előnyben részesülnek.

Az odaitélt ösztöndijak f. é. junius 10-dike után az illető tanintézetek dekanja vagy igazgatói által láttamozott nyugta mellett személyesen az Eötvös-alap pénztárnokánál, Örley Jánosnál (Budapest VIII. ker. ősz-utczai közs. iskola) vehetők fel. Kivánatra posta utján is megküldetnek.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle a bécsi értéktőzsdéről.

— febr. 1.

Az európai tőzsdék az elmult héten kettős befolyás alatt állottak. Figyelmök egyszerre kelet és nyugot felé irányult. Keletről a még mindig fenyegető pestis, nyugatról Mac-Mahon visszalépése és később Grévy megválasztatása gyakorolta a befolyást.

A tőzsde mindkét irányban meglepő szilárdságot tanusitott. Különös sulylyal birt a párisi tőzsde szilárdsága az eseményekkel szemben.

Az általános aggodalom, mely a mult hét első napján érte el tetőpontját, a párisi tőzsde befolyása által el lőn oszlatva és helyt adott nyugodtabb és kedvezőbb hangulatnak.

A mi a befektetési papirokat illeti, ezek nem részesültek a kedvező hangulat osztalékában, de megemlitésre méltó, hogy az osztrák aranyjáradék a legrosszabb napon is szilárd maradt. Váltók és valuták fokozatosan lanyha irányt követnek.

A következő tábla mutatja a fontosabb árfolyamváltozásokat:

	Jan. 25.	Febr. 1.
Papirjáradék	61.45	61.50
Ezüst járadék	62.75	62.80
Arany járadék	73.85	74.10
Magyar aranyjáradék	82.45	82 55
1860-ki sorsjegy	112.75	112.—
1864-ki sorsjegy	141.80	142.75
Anglo-bank	93.50	93.75
Magyar hitelbank	211.25	215.—
Osztrák-magyar bank	770.—	776.—
Unio-bank	62.—	63.75
Dunagőzhajózási társaság	483.—	495.—
Ezüst	100.—	100.—
Husz frankos	9.33½	9.31½

Budapesti értéktőzsde febr. 2.

Külföldi tőzsdékről gyenge árfolyamok érkeztek és e körülménynek tulajdonitható, hogy a mai vasárnapi tőzsdén a hangulat sokkal lanyhább volt, mint tegnap.

Az osztrák hitelrészvények 215.50—215.25, magyar hitelrészvények 214.50—214.25, magyar aranyjáradék 82.25.

Vidéki-piaczok.

Pécs, febr. 1. (Gabnaüzlet.) A m. hó 25-én tartott hetivásáron Buza 100 klg. I. oszt. 7.40, II, oszt. 7.10, III. oszt. 6.70. Kétszeres 6.10, 5 80. Rozs 5.20, 5.—. Árpa 4.40, 4.20. Zab —.—, —.—. Kukoricza 4.—, 3.80. Hajdina 100 klg. —.—. Széna 2.40. Szalma 1.—.

Szombathely, jan. 31. (Gabonaüzlet.) Buza 7.80—7, gabona 4.95—4.87, árpa 5.20—4.40 —3.58, zab 2.75—2.59, tengeri 3.25

Temesvár, febr. 1. (Gabonaüzlet) Buza 5 frt 60—6 50 rozs (idei) 4.90—5.00, árpa 4.80 —5.00, zab 4.70—4.80, tengeri 3 90—3.95. Szesz: nyers hordó nélkül, szilárd 10.000 l. 25,00—26.50, finomitott 29,00—29.50.

Arad, febr. 1. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Mult heti tudósitásom óta mind az idő, mind a gabnaüzlet nem szenvedett változást. — Piaczaink meglehetősen látogatásnak örvendenek a behozott áruk mind elkelnek. Az árak a mult hét óta nem változtak. Nagyobb kötések alig fordulnak elő.

Ma az idő különösen enyhe, ugy látszik ismét esőt kapunk.

Arad, jan. 31. (Szeszüzlet.) Készáru nagyban 26 frt 50 kr, 26 frt 75 kr hordó nélkül, részletben 27 frt, 27 frt 25 kr hordó nélkül, 29 frt 50 kr, 29 frt 75 kr hordóstól pr. 100 liter %.

B.-Csaba, febr. 1. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Mai hetipiaczunk csak igen gyéren volt látogatva; a behozatal vidékiek által igen csekély volt, s az eladók többnyire helybeliek. — Körülbelül 1200 métermázsa különféle gabona került a piaczra, mely a kereskedők által csak hamar megvétetett. Jegyzések; buza 7.20-tól 8.60-ig, árpa 4.70 krtól 5.40-ig, rozs 4 80 krtól 5.10 krig, tengeri 3.80 krtól 4.10 krig, 100 kilogrammonként. A szalonában még mindig nagy a kinálat, ma 35 frtól 37.50 krig jegyzünk.

Időjárásunk egy pár nap óta ismét meglanyhult; a hó a mezőn elolvadt, és ha változás nem áll be, gazdáink nem jó jövőnek néznek elébe.

r. l.

Vegyes közlemények.

* **A fiumei kikötő hajóforgalma m. é. nov. és decz.-ben.** A kikötő forgalma nov.-ben a következő volt:

Érkezett a révbe: a) parti vitorlás: osztrák-magyar lobogó alatt 38 teherrel, és 7 üresen, olasz lobogó alatt 20 teherrel, és 3 üresen, összesen 68 hajó;

b) hosszujáratu vitorlás: osztrák-magyar lobogó alatt 2 teherrel, és 4 üresen, olasz lobogó alatt 4 üresen, német lobogó alatt 1 teherrel, összesen 9 hajó;

c) parti gőzös: osztrák-magyar lobogó alatt 27 teherrel, és 19 üresen, összesen 46 hajó;

d) hosszujáratu gőzös:

osztrák-magyar lobogó alatt 11 teherrel és 1 üresen, angol lobogó alatt 2 teherrel, 1 üresen, összesen 15 hajó.

Összes hajószám az érkezésnél 138 és az indulásnál 158 volt. Októberhez képest a hajóforgalom tetemes csökkenést mutat, mintegy 39%-nyit az érkezésnél és 31%-nyit az indulásnál.

December hóban a fiumei kikötőbe érkezett:

a) parti vitorlás osztrák-magyar lobogóju 46 teherrel, és 14 üresen, olasz lobogóju 22 teherrel, és 8 üresen, összesen 90 hajó.

b) hosszujáratu vitorlás osztrák-magyar lobogóju 1 teherrel, és 4 üresen, angol lobogóju 1 üresen, összesen 6 hajó;

c) parti gőzös és pedig mind osztrák-magyar lobogóju 21 teherrel és 21 üresen; összesen 42 hajó,

d) hosszujáratu gőzös: osztrák-magyar lobogóju 15 teherrel, angol lobogóju 1 teherrel és 5 üresen; összesen 20 hajó, összes hajószám az érkezésnél 158 az indulásnál 183 volt.

* **Magyar liszt és gabona Svájczban.** Svájczból érkezett jelentések szerint a mult hónapokban Magyarországnak volt a legnagyobb liszt és gabona-kivitele; Svájczba s miután Muszkaország és Romániából nagyon gyéren érkeznek a liszt és gabonaszállitmányok, e tért a jövő hónapokban is Magyarország fogja uralni. Különösen a magyar liszt rendkivüli mennyiségben szállittatik s a tavasz beálltával, midőn a fogyasztás sokkal nagyobb, még nagyobb mennyiségben fog szállittatni. — A svajczi nagyobb gabnakereskedők, különösen azok, kik Muszkaországból kapják legnagyobb gabnaszállitmányaikat, aggodalommal tekintenek a jövő elé, mert attól tartanak, hogy Muszkaországból, az ott uralkodó járvány miatt be fogják tiltani a gabnanemüek szállitását. Ez esetben az amerikai mellett egyedül a magyar gabona és liszt fogja a svájczi gabnapiaczokat uralni.

Szt. Genois sorsjegy huzása. A febr. 1-én eszközölt huzáskor a következő számok huzattak ki. A főnyeremény **50.000** frttal 10849 számra esett; a második nyeremény **5000** frttal 29210 számra; a harmadik **2000** frttal 61213 számra, és a negyedik **1000** frttal 29133 számra. **500** frtot nyertek; 21532 és 22929; **250** frtot: 4581, 11909, 46855 és 66767; **200** frtot: 3037, 29342, 38505, 52059, 52459 és 63983; **120** frtot: 5113 13518 19413 22175 23591 32632 37454 39990 43628 44210 45540 46755 47982 48213 50541 50747 52782 57441 63396 68192 69447 72682 77751 és 7950. (Vége következik.)

Pénzintézetek közgyülései febr. 3-án az enyingi takarékpénztár, az ó- és török-kanizsai takarékpénztár, febr. 4-én malaczkai takarékpénztár

A török-sz.-miklósi takarékpénztár mérlegének és nyeremény- és veszteség számlájának kimutatása 1878-ról beküldetett hozzánk. A kimutatás szerint az intézet vagyona különféle értékekben 248317 frt 98 kr. A pénztári forgalom: Állag 1878. jan. 1-én 3,921 frt 17 kr, bevétel 1878. decz. 31-ig 1.036,854 frt 82 kr, kiadás 1878. decz. 31-ig 1.038,559 frt 63 kr, átlag 1878. decz. 31-én 5.625 frt 98 összesen 2 081,951 frt 60 kr.

—

Napirend február 3-án.

Naptár. Hétfő. Kath: Balázs. Protest.: Balázs. Görög-orosz: 22. Thimot. Napkél 7 óra 27 perczkor. Nyugszik 5 óra 1 perczkor.
Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u 1 óráig.
A függetlens**égi kör** értekezletet d. u 5 órakor.
Főv. pénzügyi bizottság d. e. 10 órakor.
Az akadémia első osztályának ülése d. u. 5 órakor.
Osztrák magyar bank közgyülése, saját helyiségében d. e. 11 órakor
Képviselőház pénzügyi bizottsága d e. 10 orakor.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig
Egyetemi könyvtár d. u. 2—7 óráig nyitva.
Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u 2—4 órák közt nyitva.
Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u 5 óráig nyitva.
Az állatkert nyitva egész nap.

Kalauz.

Miniszterelnökség Budavár, gróf Sándor-palota Hiv. fogadás szerdán délután 5—6 óráig.
Honvédelmi minisztérium Budavár, Szt.-Háromság-tér 123. sz. Hiv. fogadás, vasárnap déli 10—2-ig mindenkor előleges feljegyzés mellett.
Belügyminiszterium Budavár, országház. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 1—2 óráig.
Pénzügyminiszterium Budavár, Sz.-Háromság-tér 124. sz. Elfogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.
Földmiv. ipar s keresk. miniszterium Budapesten Ferencz József-tér Nákó-féle házban. Hiv. fogadás, szerdán d. u 5—6 óráig.
Közlekedési miniszterium Pest, tükör-utcza 1. sz. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 5—6 óráig.
Igazságügyminiszterium Pest, Deák-utcza 14. sz. hivatalos fogadás vasárnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.

Az ujonnan megnyitott

„Komlókertben"

ma nagy zeneestély lesz

Kecskeméti Gyula

kedvelt zenetársulata által.

Kezdete fél 8 órakor.

Bányai József sörcsarnokában

(volt Biringer kávéház) czukor-utcza és ország-ut sarkon

ma zene estély

Rácz Pál és fiai

kedvelt zenetársulata által.

Kezdete fél 8 órakor.

Rendkivül leszállitott áron.

Az „Egyetértés" kiadóhivatalában (himző-utcza 1. sz.) kapható

„UTOLSÓ BEBEK"

történeti regény 3 kötetben, irta **Pétery Karoly**

Ára a 3 kötetnek 3 frt helyett csak 1 frt 50 kr

Vasuti szállitó-levelek.

Az uj minta szerint, czégnyomással vagy anélkül nálunk megrendelhetők és pedig:

1000 drb teherszállitó-levél	. .	5 frt.
1000 „ gyorsszállitó-levél	. .	6 frt 50 krért.

Mindennemü más nyomtatványok nálunk szintén **igen jutányos árakon** megrendelhetők és vidéki megbizások pontosan és csinosan elkészittetnek.

Schlesinger és Wohlauer

könyvnyomda

rostély-utcza, Károly-laktanya.

Munkács, január 27.

Hiller Ferencz Kis-Várdán állomásozó pénzügyőri biztos nyomtatott felhivást intézett Magyarország összes pénzügyőri biztosaihoz, melyben felhivja őket, hogy vele egyik vagy másik állomás cserébe bocsátkozzék.

Én alantirt ezen felhivás ellenére figyelmeztetésből oda nyilatkozom, hogy Hiller Ferencz pénzügyőri biztos velem a mult 1877. évben állomás cseréjében bocsátkozván, s ez alkalommal rutul rászedett, mit okmányilag is igazolhatok.

Ennélfogva figyelmeztetem tisztelt tagtársaimat, hogy Hiller Ferenczczel állomás cserébe ne bocsátkozzanak, mert ki van mindenki téve annak, hogy tettét utolsó perczben másitja meg, mit velem szemben is elkövetett volt.

Mászny István,
magy. kir. pénzügyőri biztos.

Budapesti szinlapok.

Hétfő, február 3-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

IBOLYAFALÓ.

Vigj. 4 felvonásb. Irta Moser. Forditotta L. F. Személyek:

Rembach	Szigeti J.	Feldt	Halmi
Valeszka leánya	Molnárné	Bellingné	Sánthánė
Wildheim Zsófia	Sz.-Prielle	Péter huszár	Sántha
Berndtné	Szathmáryné	Altiszt	Ujházi
Berndt	Náday	Altiszt őrségen	Benedek L.

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

SOLDOSNÉ LUIZA asszony mint vendég.

A kornevilli harangok.

Operette 4 felvonásban. Szövegét irták Clairville és Ch. Gabet, forditotta Rákosi Jenő. Zenéjét szerzé Robert Planquette. — Személyek:

Hanri	Vidor	Greniső	Kápolnai
Gáspár	Solymosi	Zsermen	Jennei A.
Biró	Tihanyi	Szerpolett	Soldosné L.
Jegyző	V. Kovács	Zsuka	Polányi I.
Fuinár	Bakonyi	Nani	Kertész I.
Grippardén	Pártényi	Margit	Kovács L.

Kezdete 7 órakor.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában Károly-kaszárnya rostély-utcza 3. szám.)